

16. Have got Has got Konu Anlatımı (www.konuanlatimi.com)

Merhaba,

Bu dersimizde, İngilizcede ‘sahip olmak’ anlamına gelen have got ve has got kelimelerinin kullanımını öğreneceğiz. Have got ve has got kullanımı İngilizlere özgü. Amerikalılar bir şeye sahip olamıyor mu diyeceksiniz. Elbette oluyorlar ama onlar genellikle got kullanmıyorlar; doğrudan have has kullanıyorlar ve kuralları daha karmaşık. Henüz ilk derslerimizde olduğumuz için bu karmaşaya girmek istemiyorum. Şimdi hazırsanız arkanıza yaslanın.

Sahip olduğumuz bir şeyden bahsetmek istediğimizde have got - has got kullanabiliriz. Bu iki kelime Türkçeye “sahip” veya “var” olarak çevrilebilir. Örneğin, “Ben bir eve sahibim” veya “Benim bir evim var” cümlelerini İngilizcede söylerken have got - has got kullanıyoruz.

Have got - has got ile cümle kurarken, şu ana kadar kurduğumuz tüm cümlelerde kullandığımız am, is, are yardımcı fiillerini kullanmayacağız. Özne + Have got/Has got + (Sayı Sıfatı) + Nesne formülünü kullanacağız. Öznemiz tekilse has got, çoğulsa have got tercih edeceğiz. Sayı sıfatını da parantez içinde yazdım, çünkü o bazen hiç gelmeyebilir bazen de yerini başka sıfatlara bırakabilir. Hemen örnek cümlemizi bu formüle göre çevirelim:

I have got a big house.

Şaşırmakta haklısınız. Az önce söylediklerimle bu cümle arasında bir tutarsızlık var sanki: “Öznemiz tekilse has got, çoğulsa have got tercih edeceğiz.” I yani “ben” denilince bir kişi kastediliyor ama have got kullanılmış diyebilirsiniz. Hatırlarsanız, am, is, are kullanımında da I kendi başına bir cumhuriyetti ve ne tekillere ne de çoğullara giriyordu... Ama burada I’n toprakları çoğullar tarafından işgal edilerek I asimile edilmiş.

Mesela şimdi de tekil bir özne kullanarak, “O mavi gözlere sahip” diyelim:

He has got blue eyes.

Ama günlük hayatta kaçımız “O mavi gözlere sahip” diye bir cümle kurarız ki? Mavi gözlü bir insan gördüğümüzde genellikle, “Onun mavi gözleri var” deriz. İşte bu noktada İngilizce öğrenenler sıkıntı yaşıyor, çünkü cümleye, Türkçede olduğu gibi, “onun” kelimesiyle başlamaya çalışıyorlar. Yani ortaya şöyle tuhaf bir şey çıkıyor:

~~*His has got blue eyes.*~~

“Onun” kelimesi ve aitlik bildiren diğer tüm kelimeler, bu şekilde tek başlarına özne olarak kullanılamazlar. Bizim, bu cümlelerin gerçek öznesini doğru bir şekilde tayin etmemiz lazım. Yani sormamız gereken soru şu: Mavi gözlere sahip olan kim? Bu soru sizi “o” öznesine götürecektir ve cümleye bununla başlayacaksınız. Mesela şimdi de, “Onların bir köpeği var” diyelim:

They have got a dog.

“Their have got a dog” demediğime dikkat edin, çünkü köpeğe sahip olan onlar.

Have got ve has got genellikle ‘s ve ‘ve şeklinde kısaltılarak yazılır:

I’ve got a big house.

He’s got blue eyes.

They’ve got a dog.

Has’ın kısaltması olan s’i aitlik bildiren ‘s ile veya is’in kısaltması olan s ile karıştırmayacağınıza eminim çünkü bunun yanında got var.

Şimdi de, sahip olmadığımız şeylerden bahsederken bu cümlelerin nasıl olumsuz yapıldığına bakalım. Tek yapmamız gereken şey, have ve has sözcüklerinden sonra not getirmek:

I have not got a big house.

He has not got blue eyes.

They have not got a dog.

Not sözcüğünü de, tıpkı isn't ve aren't da olduğu gibi, genellikle kısaltarak yazıp okuruz:

I haven't got a big house.
He hasn't got blue eyes.
They haven't got a dog.

Olumsuz cümle kurarken, olumlu cümlede kullandığımız have ve has kısaltmasını kullanmıyoruz. Yani şunlar yanlış kullanımlara örnekler:

I've not got a big house.
He's not got blue eyes.
They've not got a dog.

Soru cümlesi kurarken de sandviç yapma adını verdiğim formülü uyguluyoruz; have got ve has got'ın arasını açıp özneyi ortaya yerleştiriyoruz ve cümleye bu şekilde başlıyoruz:

Have I got a big house?
Has he got blue eyes?
Have they got a dog?

Bu sorulara şu şekilde kısa yanıtlar verebiliriz:

Have I got a big house?
Yes, I/You have.
No, I/You haven't.
Has he got blue eyes?
Yes, he has.
No, he hasn't.
Have they got a dog?
Yes, they have.
No, they haven't.

Günlük hayatta bu cümleleri okurken have got ve has got ifadelerini özneyle bütünleştirerek okuruz:

He's got blue eyes.
They've got a dog.

gibi... Hatta bazen hızlı konuşmalarda have ve has kelimelerinin atıldığını, sadece got kullanıldığını bile duyabilirsiniz:

He got blue eyes.
They got a dog.

Have got ve has got sadece şu anı anlatırken kullanılır. Yani, "Onların bir evi vardı" gibi bir geçmiş zaman cümlesinde have got – has got kullanmıyoruz. Geçmiş zamanda ve diğer tüm zamanlarda İngiliz ve Amerikan kullanımları aynı; yani got'sız kullanım söz konusu. Bunları zaten ilerleyen derslerimizde göreceğiz.

(www.konuanlatimi.com)